

Accesibilitat Inclusió Disseney universal

Fonament i pràctica
en el sector cultural

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports

ICIB
Institut d'Indústries Culturals
de les Illes Balears

Accessibilitat, inclusió i disseny universal
Fonament i pràctica en el sector cultural

Guia desenvolupada conjuntament per l'Institut d'Indústries Culturals de les Illes Balears (ICIB) i Mi Cine Inclusivo.com

Amb la col·laboració de la Conselleria de Famílies, Benestar Social i Atenció a la Dependència

Edició: desembre 2025

ÍNDEX

0_ PRÒLEG

1_ CONTEXT ACTUAL

2_ FONAMENTS DEL DISSENY UNIVERSAL

3_ EL DISSENY UNIVERSAL EN LA CULTURA

4_ INCLUSIÓ I CULTURA

5_ DECÀLEG DE BONES PRÀCTIQUES INCLUSIVES

6_ PROPOSTES PER SECTOR CULTURAL

6_1 Audiovisual

6_2 Arts escèniques

6_3 Arts visuals

6_4 Música

6_5 Pòdcasts

6_6 Editorial

7_ LEGISLACIÓ D'INTERÈS

8_ LLISTAT D'ENTITATS

0_PRÒLEG

L'accessibilitat és un dret, no un privilegi

Lluny de ser un afegit o un gest de caritat, l'accessibilitat és un dret humà bàsic i un estàndard qualitatiu que beneficia tota la societat: és imprescindible per a un 10 % de les persones, necessària per a un 40 % i positiva per al 100 %.

En l'àmbit jurídic, està reconeguda en la Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat, que Espanya va ratificar el 2007. Aquesta i altres normatives europees i nacionals marquen un rumb inequívoc: **ja no és possible treballar sense tenir en compte l'accessibilitat.**

Amb aquest manual, publicat el Dia Internacional de la Discapacitat, l'Institut d'Indústries Culturals de les Illes Balears (ICIB) ofereix al sector cultural una eina estratègica per avançar cap a un model inclusiu, innovador i responsable que situa el nostre territori a l'avantguarda de la creació, la difusió i el gaudi de les arts.

El punt de partida és clar: **la discapacitat no es troba només en la persona, sinó en la rigidesa d'un entorn que ignora la diversitat.** Per això, la veritable inclusió —tal com la defineix la legislació espanyola sobre discapacitat— exigeix transformar les indústries culturals perquè totes les persones hi puguin participar, en comptes d'esperar que siguin elles les úniques que hagin d'adaptar-se.

Dissenyar per a tothom és, en definitiva, dissenyar millor.

Invertir en accessibilitat és apostar per la competitivitat i la sostenibilitat cultural. A Espanya, més de quatre milions de persones tenen alguna discapacitat, i gairebé un 40 % declara que assistiria amb més freqüència a esdeveniments culturals si trobàs menys barreres. Aquest públic, que poques vegades hi va en solitari, **representa una oportunitat real de creixement, fidelització i lideratge social.**

Integrar l'accessibilitat des del començament crea comunitats més fidels, impulsa el boca-orella, genera oportunitats laborals i ens posiciona com a referents innovadors i responsables. **En eliminar barreres, l'oferta cultural esdevé més diversa, sostenible i atractiva** per a noves generacions i col·lectius que fins ara no tenien un espai propi.

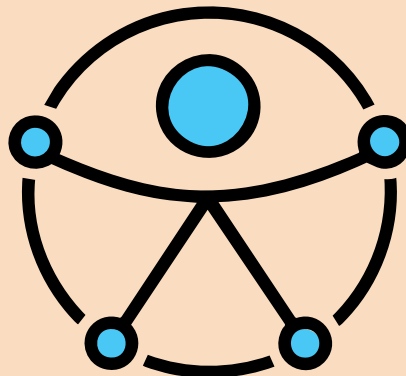
En definitiva, aquest manual neix amb la vocació de ser una guia clara, pràctica i útil per integrar els principis d'accessibilitat, inclusió i disseny universal en la vida cultural de les Illes Balears. El propòsit que té és servir de suport a la gestió quotidiana, a la planificació de nous projectes i al foment de les indústries culturals.

Confiam que inspire gestors, creadors i entitats públiques i privades a fer un pas ferm cap a una cultura que no només s'obri a tothom, sinó que s'enriqueix amb tothom.

COMPROMÍS ICIB

L'ICIB es compromet a fomentar, en tots els projectes i activitats derivats d'aquest manual, el compliment dels principis que recullen la **Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat; la Llei general 1/2013; la Directiva europea 2019/882** i, de manera destacada, **el disseny universal i la inclusió social** com a drets fonamentals i obligacions legals.

Així mateix, incentiva l'aplicació de les normes tècniques pertinents, promou la formació del seu personal, impulsa la comunicació accessible i fomenta la participació activa de les persones amb discapacitat.

Podeu trobar una llista de les normatives en el [capítol 7](#) d'aquest manual.

NOTA PER A CREADORS I PROFESSIONALS

Aquest manual neix per **donar suport al treball creatiu i professional**, no per limitar-lo. El propòsit és afavorir l'autonomia dels autors, garantir-ne el control sobre el projecte i reforçar-ne la posició com a titulars de drets o gestors culturals.

Les pautes que s'apleguen aquí es fonamenten en la legislació vigent i en el treball impulsat pel moviment social de la discapacitat. Lluny d'imposar càrregues addicionals, cerquen oferir **eines que facin més accessibles i sostenibles les produccions culturals**, sempre en benefici de tota la societat.

En definitiva, es tracta d'un **marc d'acompanyament** que pretén sumar, facilitar i obrir noves oportunitats, sense restar llibertat creativa ni valor autoral.

1_ CONTEXT ACTUAL

Durant massa temps, l'accessibilitat s'ha entès com un gest simbòlic o com una adaptació tardana imposada al que ja s'havia creat. Això ha fomentat prejudicis, llenguatges i pràctiques excloents que hem heretat i que encara condicionen la manera com concebem la cultura, els espais i les polítiques públiques.

Un d'aquests obstacles és la **mirada estereotipada**: encara avui es generen notícies i obres culturals que representen aquests col·lectius des de l'exageració, el paternalisme o la compassió.

El **llenguatge** també reflecteix i perpetua aquestes idees. Expressions heretades com *sordmut* o *minusvàlid* segueixen presents en el discurs social. De la mateixa manera, paraules com *inclusiu* o *disseny universal* se solen utilitzar en contextos en què no se n'aplica el significat jurídic.

A això s'hi suma la **falta de contacte directe**. Moltes persones reconeixen no tenir amistats, companys o familiars amb discapacitat, i admeten sentir-se incòmodes per por d'equivocar-se. Aquesta distància alimenta el desconeixement i fa desaprofitar oportunitats per avançar cap a la inclusió.

Altres frens també persisteixen: **desigualtats laborals i econòmiques, un patrimoni heretat sense criteris d'accessibilitat o l'absència de formació específica i de col·laboració entre sectors**, que ja hauria de ser més fluida.

El resultat ha estat la consolidació de respostes parcials: subtítols o audiodescripcions incorporats tard, assessors que descarreguen els equips de tota responsabilitat sobre l'accessibilitat de la producció i en perpetuen el caràcter separat del projecte original, i altres ajustaments improvisats. Són recursos que cobreixen la falta d'accessibilitat completa, però que no transformen el sistema d'arrel.

Socialment, industrialment i acadèmicament s'ha demostrat que **crear pensant en totes les persones des del començament millora l'experiència** dels col·lectius amb discapacitat i enriqueix el procés creatiu, el gaudi i la immersió de la societat en conjunt.

Aquest és el repte i, ahora, l'oportunitat que proposa el *disseny universal*: **convertir l'accessibilitat en un criteri essencial**, present en totes les baules de la cadena industrial del nostre sector (creació, distribució i exhibició).

2_ FONAMENTS DEL DISENY UNIVERSAL

El disseny universal cerca crear entorns, productes, serveis i comunicacions accessibles per a totes les persones des de l'origen, sense necessitat d'adaptacions posteriors. Està reconegut en la legislació espanyola i en documents internacionals que el Govern estatal ha ratificat.

Originalment, el disseny universal sorgeix en l'àmbit de l'arquitectura i, d'allà, s'ha estès a altres sectors com l'educació. Aquests són els set principis en què es basa:

- 1_ Ús equitatiu:** proposar diferents formes d'accés que evitin la segregació.
- 2_ Flexibilitat en l'ús:** concebre l'espai, el producte, el bé o el servei amb diferents recursos d'accés.
- 3_ Ús simple i intuïtiu:** facilitar la comprensió per a qualsevol tipus d'usuari.
- 4_ Informació perceptible:** comunicar amb formats visuals, auditius i tàctils.
- 5_ Tolerància a l'error:** minimitzar les conseqüències de possibles errors accidentals.
- 6_ Baix esforç físic:** permetre gaudir de l'entorn sense fatiga.
- 7_ Mida i espai per a l'accés:** adequar els llocs per a totes les persones.

Aquests preceptes —sumats a les eines accessibles que cal afegir als espais— són els que cal tenir en compte a l'hora de celebrar festivals, exposicions i altres esdeveniments culturals.

3_ DISSENY UNIVERSAL EN LA CULTURA

Quan aplicam el disseny universal a l'àrea de la cultura, cal tenir en compte dues apreciacions:

El disseny universal funciona en productes i serveis nous, però per a gran part de les obres i el patrimoni cultural ja existents fan falta mesures accessibles que es dissenyen i s'executen *a posteriori*.

El caràcter abstracte, simbòlic i lliure de l'art pot fer que el disseny universal no s'ajusti a totes les propostes artístiques.

Per aquests motius, la idea és treballar prenent com a base el disseny universal, però combinant-lo amb la definició jurídica d'inclusió social:

"[...] és el principi en virtut del qual la societat promou valors compartits orientats al bé comú i a la cohesió social, i que permet que totes les persones amb discapacitat tinguin les oportunitats i els recursos necessaris per participar plenament en la vida [...] cultural, i per gaudir d'unes condicions de vida en igualtat amb els altres".

Llei general de drets de les persones amb discapacitat
i de la seva inclusió social (Reial decret 1/2013)

Treballar l'accessibilitat *a posteriori* és essencial igualment per garantir el dret d'accés a la cultura.

4_INCLUSIÓ I CULTURA

Després de conèixer els fonaments del disseny universal i de la inclusió social, el pas següent és traslladar-los a la pràctica diària en l'àmbit de la cultura. Per això, recomanem que cada professional del sector es familiaritzi amb dues qüestions principals:

Les mesures d'accessibilitat específiques que incideixen directament en el seu treball, productes, propostes formatives, pàgines web i esdeveniments.

El tracte adequat i respectuós de les persones amb discapacitat, tant quan participen o creen l'obra com quan la consumeixen i formen part de l'audiència.

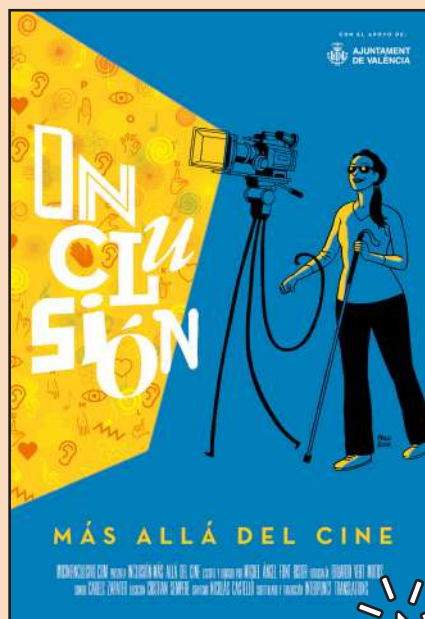
Partir del disseny universal i sumar-hi recursos inclusius —és a dir, transversals— **transforma la mateixa obra, que es deixa de percebre com un producte amb «afegits accessibles» i passa a oferir solucions orgàniques que enriqueixen l'experiència i afavoreixen el gaudi de tothom.**

Des de l'ICIB entenem que aquesta és la via per integrar l'accessibilitat, la inclusió i el disseny universal en l'ecosistema cultural com a principis rectors. Per avançar en aquesta direcció, proposem els materials audiovisuals de suport següents.

1_ Llargmetratge

Inclusión. Más allá del cine
Mi Cine Inclusivo

2_ Websèrie

Trato adecuado a mujeres y niñas con discapacidad
CERMI CV

3_ Llista de reproducció

Podeu consultar unes quantes accions sobre accessibilitat que s'han desenvolupat a les Illes Balears en les llistes de reproducció següents:

- Jornades d'Accessibilitat i Diversitat a la Cultura 2021 (Apropa Cultura Balears).
- Jornades d'Accessibilitat i Diversitat a la Cultura 2023 (Apropa Cultura Balears).

5_ DECÀLEG DE BONES PRÀCTIQUES INCLUSIVES

Crear cultura inclusiva requereix voluntat, constància i planificació. Aquests consells us ajudaran a implementar-la en els vostres projectes pròxims:

- 1_ Apropau-vos als col·lectius.** Dialogar amb les persones amb discapacitat us permetrà conèixer les necessitats, expectatives i preferències que tenen. Aquesta actitud us permetrà conèixer possibles creatius amb discapacitat o proveïdors d'accessibilitat de confiança, la qual cosa us ajudarà a configurar el vostre equip inclusiu.
- 2_ Segueix entitats de referència.** Organitzacions locals i nacionals solen compartir bones pràctiques i exemples d'accessibilitat en continguts variats. Aprofundir en el seu treball és una manera d'aprendre i d'aplicar el que funciona.
- 3_ Cuidau la manera de dirigir-vos a les persones.** Evitau etiquetar o assenyalar la discapacitat. Primer són persones, amb interessos i capacitats diverses.
- 4_ Coneixeu els recursos disponibles.** Familiaritzau-vos amb eines d'accessibilitat com l'audiodescripció, la subtitulació o l'ús de pictogrames. Saber què existeix i com es fa servir us permetrà incorporar-ho de manera adequada als vostres projectes.
- 5_ Reservau un pressupost raonable.** Incloure des del començament un pressupost específic per a l'accessibilitat assegura que el treball sigui viable i que es pugui executar tant en el temps adequat com en la forma adient.

-
- 6_ Comuniquau els recursos accessibles.** Indicaeu quins elements del vostre projecte són accessibles, per exemple, a través de la vostra pàgina web. Això genera confiança en l'audiència, que pot anticipar i valorar millor cada proposta
 - 7_ Si heu d'adaptar, participau del procés.** Quan s'hagi d'externalitzar l'accessibilitat —per exemple, perquè s'està treballant en una obra ja acabada sense recursos accessibles—, involucrau-vos-hi activament. Dialogau amb les empreses o els professionals de l'accessibilitat: d'aquest intercanvi, en sorgiran aprenentatges i grans oportunitats per als vostres projectes.
 - 8_ Tingueu empatia.** Posar-se al lloc d'altres persones ajuda a anticipar barreres i a dissenyar experiències més inclusives. Escoltar i observar amb atenció és tan important com aplicar les normes tècniques.
 - 9_ Sigueu sostenibles.** L'accessibilitat es construeix pas a pas. Integrau mesures de manera progressiva, celebrau els èxits i apreneu dels aspectes que es puguin millorar en cada projecte.
 - 10_ Recordau que qualsevol proposta pot ser inclusiva.** Els vídeos per a xarxes socials, cartelleria, tràilers i altres continguts també es poden treballar des del disseny universal.

6_ PROPOSTES PER SECTOR CULTURAL

Les deu bones pràctiques que acabam de veure cerquen generar un **canvi de mirada i d'actitud en cada professional**, sense importar en quina àrea de les arts treballi. Es tracta d'adquirir sensibilitat, coneixement i compromís respecte de la discapacitat, aplicables a qualsevol projecte cultural.

En aquest capítol, oferim pràctiques pensades per a cada tipus de producció. Són recomanacions que ajuden a traduir aquests principis generals en accions concretes perquè cada obra sigui més accessible, més gaudible i, sobretot, més inclusiva per a tothom.

Des de l'ICIB, valoram positivament que en totes les categories es tengui la premissa comuna següent: sempre que sigui possible, cercau oportunitats reals per incloure persones amb discapacitat en els vostres equips, d'acord amb les característiques del projecte, i també professionals especialistes en accessibilitat.

6_1 AUDIOVISUAL

Escriviu guions inclusius des de l'origen. Integreu l'accessibilitat en la narrativa, tenint cura que la part sonora i la visual aportin informació rellevant i gaudible també per a persones amb discapacitat sensorial.

Representau amb respecte i diversitat. Evitau estereotips i, quan correspongui, involucrau persones amb discapacitat en el procés creatiu i en la presa de decisions, en condicions d'igualtat.

Aplicau una audiodescripció d'alta qualitat. Feis-la segons la norma UNE 153020:2005, amb professionals especialitzats, i integreu-la en la mescla final de manera equilibrada amb diàlegs, música i efectes.

Garantiu una subtitulació de qualitat. Seguiu la norma UNE 153010:2012 per assegurar la sincronització precisa, la identificació clara de personatges i la descripció de sons i músiques rellevants.

Dissenyaueu materials promocionals accessibles. Els cartells, programes o tràilers han de ser comprensibles per a tothom.

Lliurau sempre una distribució accessible. Assegureu-vos que les obres arribin a les plataformes digitals o vídeo a la carta (VOD), la televisió, els festivals i altres canals amb tots els elements d'accessibilitat disponibles des de l'estrena.

6_2 ARTS ESCÈNIQUES

Facilitau sistemes de so accessibles. Instal·lau bucles magnètics o sistemes alternatius d'amplificació (per exemple, freqüència modulada) per garantir una recepció clara de l'àudio.

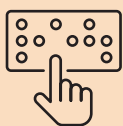
Oferiu audiodescripció en directe. Narrau en viu els elements visuals clau mitjançant receptors i auriculars individuals, perquè les persones amb discapacitat visual gaudeixin plenament de la representació. La norma UNE 153020:2005 també cobreix l'audiodescripció escènica.

Incorporau sobretitulació adaptada. Projectau diàlegs i sons en pantalles visibles, amb sincronització precisa. La norma UNE 153010:2012 també cobreix la sobretitulació en arts escèniques.

Integreu la llengua de signes en l'escena. Si comptau amb interpretació de llengua de signes, situau-la dins de la narrativa o l'estètica de l'obra. Evitau relegar-la a un lateral o il·luminar-la de manera inadequada. Per a més informació, consultau la darrera lectura del capítol 7 d'aquest manual.

Organitzau visites tàctils prèvies (*touch tours*). Deixau explorar l'escenografia, el vestuari i alguns objectes abans de la funció. Això permet construir un mapa mental que complementa l'audiodescripció en directe i l'experiència de persones amb discapacitat intel·lectual o sordceguesa, per exemple. Feis que alguns artistes de la producció hi interactuïn.

Preparau programes de mà accessibles. Valorau incloure informació en llenguatge senzill, lectura fàcil o pictogrames. Oferiu també una versió digital accessible mitjançant un codi QR de fàcil detecció que serveixi com a suport per a lectors de pantalla o que tinguí una versió del programa en llengua de signes.

6_3 ARTS VISUALS

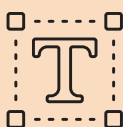
Publicau recursos accessibles al web. Mantingueu una secció actualitzada amb tota la informació sobre accessibilitat de l'espai, recorreguts tàctils, audioguies disponibles i horaris inclusius.

Adaptau taulells i taquilles. Incloeu trams que siguin més baixos d'alçària, per atendre de manera còmoda persones usuàries d'una cadira de rodes o de baixa estatura.

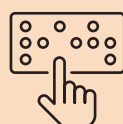
Oferiu plànols i recorreguts accessibles. Convé que estiguin disponibles en versions digitals, amb pictogrames i amb lletres clares i llegibles, juntament amb itineraris lliures de barreres arquitectòniques.

Dissenyau cartells accessibles. Emprau una tipografia clara i grossa, amb un contrast alt. Col·locau les cartel·les a una alçària còmoda per llegir-les (80-100 cm del terra).

Desenvolupau audioguies enriquides. Incloueu pistes amb una audiodescripció professional, detallada i precisa, que expliqui els elements visuals de les obres.

Creau rèpliques tàctils i experiències multisensorials. Quan sigui possible, acompanyau les obres clau amb rèpliques d'alta qualitat o estímuls com textures, sons o aromes que contextualitzin la peça.

6_4 MÚSICA

Creau vídeos amb la lletra de la cançó (videolyrics) o videoclip amb subtítols. Aquesta forma audiovisual de representar les cançons és útil per a l'accés de diferents col·lectius.

Integreu la interpretació en llengua de signes. Col·laborau amb intèrprets de llengua de signes que transmetin lletres i emocions de les cançons com a part de l'experiència artística. Posicionau-los i il·lumina-los de manera adequada.

Publicau informació accessible prèvia. En concerts i festivals, exposau al web tota la informació sobre accessibilitat de l'esdeveniment per facilitar una planificació autònoma i segura. Per exemple, la ubicació de l'espai reservat per a persones amb discapacitat, on hi ha barres i banys, i quin és el tipus de terreny, perquè aquests col·lectius puguin planificar l'assistència amb seguretat i autonomia.

Garantiu itineraris accessibles i una senyalística clara. Dissenyau rutes lliures d'obstacles cap a escenaris, barres i lavabos, i empraueu senyals amb icones visibles i un bon contrast. Si organitzau un festival, plantejau-vos si l'arribada al recinte és accessible per mitjans públics o privats.

Incloeu entrades per a assistents personals. En els casos en què una persona amb discapacitat no pugui accedir a l'espectacle amb autonomia, oferiueu accés gratuït o amb descompte a l'acompanyant.

Habilitau plataformes amb bona visibilitat. En concerts i festivals reservau espais segurs i preferents per a persones amb discapacitat, amb espai per a possibles acompanyants.

6_5 PÒDCASTS

Empreu un llenguatge clar i una estructura lògica. Redactau amb senzillesa i organitzau els continguts de manera previsible (introducció, desenvolupament, conclusió).

Assegureu la qualitat tècnica de l'àudio. Enregistrau i mesclau de manera professional, amb veus nítides i equilibrades. Minimitzau els renous de fons.

Enriqueu la pista sonora. Descriviu elements rellevants durant l'enregistrament i afegiu efectes, pauses o modulacions que facilitin la comprensió de la narrativa.

Creau videopòdcasts accessibles. Si és possible, publicau el pòdcast també en vídeo, amb subtítols de qualitat i amb una finestra per a la llengua de signes. Sobre aquesta finestra, podeu aprendre sobre quina és la millor manera d'aplicar-la en la darrera lectura del capítol 7 del manual.

Publicau la transcripció alhora. Feis-la accessible al mateix web o plataforma on s'allotja l'àudio al més aviat possible respecte de la publicació del contingut original.

Actualment, la tecnologia ofereix solucions automàtiques que generen subtítols o transcripcions de manera ràpida, com les que proporcionen plataformes com YouTube. Aquests resultats, encara que solen ser aproximats, no sempre arriben a la qualitat necessària. Per això, en cas de detectar-hi errades —o si les assenyalen els mateixos usuaris—, es recomana **corregir-les en un termini màxim de cinc dies laborables**. D'aquesta manera, s'assegura un accés digne i fiable per a tothom.

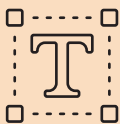
6_6 EDITORIAL

Organitzau amb una estructura clara. Utilitzau títols, llistes i taules lògiques que afavoreixin la navegació, especialment per a qui utilitza lectors de pantalla (programes que llegixen en veu alta el contingut de la pantalla per a persones amb discapacitat visual). Ometeu l'excés d'abreviacions, que causen confusió i generen barreres per a determinats col·lectius.

Descriviu imatges i gràfics. Afegiu textos alternatius per a les il·lustracions, infografies i altre material visual rellevant. Això és important, sobretot, en llibres infantils o tècnics.

Tria una tipografia i un disseny llegibles. Emprau fonts senzilles, de bona mida, amb espai entre línies i, sempre que sigui possible, evitau justificar el text. En llibres digitals, permeteu ajustaments personalitzats perquè els lectors puguin adaptar l'obra a les seves necessitats.

Informau sobre recursos de disseny. Explicau la portada, la selecció de tipografies o qualsevol recurs de disseny que ajudi els lectors a comprendre millor el contingut.

Dissenya llibres digitals accessibles. Feis servir formats compatibles amb lectors de pantalla i eines de lectura en veu alta. Apostau per formats que permetin que l'usuari adapti el producte a les seves necessitats; per exemple, usant text contrastat o canviant la mida de la font. Indicau de manera clara els recursos accessibles que oferi.

7_ LEGISLACIÓ D'INTERÉS

- 1_ Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat.
- 2_ Llei 11/2023, del 8 de maig, de transposició de directives de la Unió Europea en matèria d'accessibilitat de determinats productes i serveis, de migració de persones altament qualificades, tributària i de digitalització d'actuacions notariales i registrals, i per la qual es modifica la Llei 12/2011, del 27 de maig, sobre responsabilitat civil per danys nuclears o produïts per materials radioactius.
- 3_ Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general dels drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.
- 4_ Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.
- 5_ Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual.
- 6_ Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears.
- 7_ Decret 1/2023, de 23 de gener, de regulació de l'accessibilitat universal als espais d'ús públic de les Illes Balears.
- 8_ Norma UNE 153020:2005 d'audiodescripció.
- 9_ Norma UNE 153010:2012 de subtitulació.
- 10_ Guia per a l'elaboració de materials educatius accessibles: vídeos amb subtitulació, audiodescripció i llengua de signes.
- 11_ Guia de bones pràctiques per a la incorporació de la llengua de signes a la televisió.

8_LLISTAT D'ENTITATS

A més de les lleis que donen suport a l'accessibilitat cultural, hi ha organismes i associacions de referència que treballen activament per fer-la possible. Aquest directori reuneix les principals entitats estatals i autonòmiques que promouen la inclusió, donen suport a la investigació i ofereixen recursos per facilitar la implementació de bones pràctiques en tots els àmbits culturals.

A escala estatal:

Reial Patronat sobre Discapacitat

Descripció: organisme autònom adscrit al Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030. Promou la prevenció, la rehabilitació i la inclusió social de les persones amb discapacitat.

Funcions: estudis, recerca, desenvolupament, informació i formació.

Web: rpdiscapacidad.gob.es

CESyA (Centre Espanyol de la Subtitulació i l'Audiodescripció)

Descripció: centre dependent del Reial Patronat i la Universitat Carles III de Madrid. Impulsa l'accessibilitat audiovisual per a persones amb discapacitat sensorial.

Funcions: normes tècniques, formació, assessorament, i promoció de la subtitulació i de l'audiodescripció.

Web: cesya.es

A escala autonòmica:

Conselleria de Famílies, Benestar Social i Atenció a la Dependència

Descripció: institució pública adscrita al Govern de les Illes Balears que impulsa la inclusió social, la protecció de col·lectius vulnerables, i l'atenció a la dependència i la discapacitat.

Funcions: programes de suport familiar, gestió de serveis i prestacions socials, coordinació de polítiques per a la infància, la joventut i la diversitat, promoció d'accessibilitat i defensa de drets socials.

Web: caib.es

LLISTAT DE FEDERACIONS I ENTITATS DE LES ILLES BALEARS

CERMI Illes Balears

Descripció: plataforma que agrupa les principals federacions i entitats que atenen les persones amb alguna discapacitat a les Illes Balears.

Funcions: traslladar les necessitats i les demandes de la població amb discapacitat i de les seves famílies a les administracions públiques.

Web: cermiillesbalears.es

Coordinadora Balear de Persones amb Discapacitat

Descripció: entitat d'àmbit autonòmic integrada per trenta-tres associacions que representen persones amb discapacitat física, orgànica o intel·lectual o amb problemes de salut mental.

Funcions: donar suport al moviment associatiu i gestionar diferents serveis a l'àmbit social i de la inserció laboral; també gestiona l'Oficina d'Accessibilitat Cognitiva CLARA.

Web: coordinadora.info

Federació de Salut Mental de Mallorca

Descripció: constituïda per sis entitats que presten serveis a persones amb trastorns de salut mental, aquesta federació va néixer amb la voluntat de sumar esforços, coordinar els recursos existents i defensar els drets de les persones afectades.

Funcions: la federació facilita que les entitats membres treballin de manera coordinada, generin sinergies i comparteixin bones pràctiques. Una funció especialment destacada és la defensa dels drets de les persones amb trastorns de salut mental. Per exemple, a través del seu servei de l'Oficina de Drets de Salut Mental (ODSM), que ofereix suport gratuït a les persones els drets de les quals s'han vist vulnerats per motius de salut mental.

Web: federaciosalutmental.com

FSIB (Federació de Persones Sordes de les Illes Balears)

Descripció: federació autonòmica que representa persones sordes i amb discapacitat auditiva a les Balears.

Funcions: promoció de la llengua de signes, educació, interpretació, integració social i cultural.

Web: fsibaleares.org

Impulsa Igualtat Illes Balears

Descripció: federació dedicada a garantir la plena participació de les persones amb discapacitat física a la seva comunitat, en condicions d'igualtat i amb un enfocament en l'accessibilitat universal i la inclusió efectiva. Està integrada per sis entitats del sector.

Funcions: oferir suport i serveis a favor de les persones amb discapacitat física i de les seves famílies a les Illes Balears, així com actuar com a agent de defensa dels drets de les persones amb discapacitat física i psicofísica, per reforçar-ne l'autonomia i la igualtat d'oportunitats.

Web: impulsaigualtat-ib.org

Plena Inclusió Balears

Descripció: federació autonòmica centrada en la discapacitat intel·lectual i el desenvolupament, amb desenes d'entitats associades.

Funcions: suport, formació, lleure inclusiu, ocupació i defensa de drets.

Web: plenainclusiobalears.org

UNAC Balears

Descripció: unió autonòmica d'associacions del tercer sector social amb més de trenta entitats associades.

Funcions: coordinació, representació, assessorament i formació per als membres.

Web: unacbaleares.org

FESAIB (Federació d'Esports Adaptats de les Illes Balears)

Descripció: promou i organitza l'esport adaptat per a persones amb discapacitats diverses a les Illes Balears, autoritza competicions i fomenta la inclusió social a través de l'activitat física.

Funcions: tutela, organització, control i promoció de l'esport per a persones amb discapacitats físiques, psíquiques, sensorials o orgàniques, perquè serveixi com a eina d'integració.

Web: fesaib.org

Apropa Cultura Balears

Descripció: programa que facilita l'accés a la cultura a persones en situació de vulnerabilitat obrint les portes de teatres, museus i auditoris.

Funcions: Promoure la inclusió social mitjançant experiències culturals accessibles i dignificadores.

Web: apropacultura.org

Esment Fundació

Descripció: entitat sense ànim de lucre, que té la finalitat de donar suport a les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament i a les seves famílies, de qui promou la inclusió social, laboral i comunitària. Va ser fundada el 1962 i des de llavors ha evolucionat cap a un model innovador que combina educació, ocupació, habitatge, lleure i suport familiar, tot centrat en el benestar i l'autonomia de les persones.

Funcions: donar suport a les persones amb dificultats especials i acompanyar-les perquè gaudeixin d'una bona vida i contribuir a una societat respectuosa amb la diversitat, inclusiva i basada en drets.

Web: esment.org

FoQua

Descripció: associació empresarial d'entitats que atenen persones amb discapacitat. D'àmbit balear, té la finalitat de promoure el desenvolupament empresarial, la innovació i la qualitat al sector de la discapacitat. Actualment, agrupa disset entitats que presten serveis a persones amb discapacitat intel·lectual, física, auditiva i amb trastorns de salut mental.

Funcions: promoure la innovació i la qualitat al sector; defensar els interessos professionals, laborals i socials de les entitats membres, i representar el sector en negociacions i davant d'altres institucions.

Web: plenainclusiobalears.org

Fundació ASPAS

Descripció: entitat sense ànim de lucre, declarada d'utilitat pública, formada per famílies de persones amb discapacitat auditiva.

Funcions: promoure la plena inclusió d'aquestes persones a la societat, defensar-ne els drets, i oferir suport integral a aquestes persones i a les seves famílies.

Web: fundacionaspas.org

ONCE Illes Balears

Descripció: Organització Nacional de Cecs Espanyols. Representa persones amb discapacitat visual a les Illes Balears i hi dona suport.

Funcions: educació, ocupació, autonomia personal, tecnologia adaptada, i activitats culturals i esportives.

Web: once.es

Fundació Nemo

Descripció: organització privada sense ànim de lucre a les Balears que ofereix suport integral a famílies amb nens i joves que presenten dificultats en el neurodesenvolupament o diversitat funcional.

Funcions: equip transdisciplinari dedicat a oferir suport integral a famílies amb infants i joves que presenten dificultats en el neurodesenvolupament o el risc de patir-ne.

Web: fundacionnemo.org

Fundació Kapacita

Descripció: entitat sense ànim de lucre fundada el 2005. El 2016 es van reformar els estatuts per centrar l'activitat de la Fundació en l'àmbit de l'accessibilitat i els productes de suport per a l'autonomia personal.

Funcions: promoure serveis especialitzats per assessorar de manera integral les persones amb discapacitat i les seves famílies en l'àmbit de l'accessibilitat universal i l'ús de productes de suport.

Web: fundaciokapacita.org

Fundació per a Persones amb Discapacitat de Menorca

Descripció: la Fundació és el compromís del Consell Insular de Menorca i els ajuntaments de l'illa per oferir una atenció unificada i organitzada a les persones amb diversitat funcional. Amb la constitució de la Fundació, neix la xarxa unificada de serveis a Menorca destinada a les persones amb discapacitat, des d'un enfocament de suport públic i ciutadà.

Funcions: prestar atenció a cadascuna de les etapes del cicle vital de la persona i la família mitjançant accions dirigides a millorar-ne la qualitat de vida des d'un punt de vista evolutiu.

Web: fundaciodiscap.org

Organització Mater

Descripció: entitat sense ànim de lucre la missió del qual és millorar la qualitat de vida de les persones amb diversitat funcional i de les seves respectives famílies —facilitant la satisfacció de les seves necessitats— i aconseguir que tinguin una vida tan digna, plena i autònoma com sigui possible, amb els suports necessaris i les oportunitats de l'entorn.

Funcions: A Mater s'atenen de manera integral persones amb diversitat funcional, per afrontar els diferents desafiaments que els sorgeixen en la vida diària, des del naixement i al llarg de tota la trajectòria vital, i se'ls ofereixen serveis de qualitat.

Web: orgmater.com

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports

ICIB
Institut d'Indústries Culturals
de les Illes Balears